

STAKLENIČKI PLINOVI I KLIMATSKE PROMJENE

Kako ISO norme pomažu

TEKST: *Dubravka Bačun*

FOTO: *iz korporacijskog fundusa*

Približavanjem prosinca napisi i emisije o globalnom zagrijavanju i stakleničkim plinovima postaju sve učestaliji, kao i sastanci političara. Tema ista; kako i za koliko smanjiti emisije stakleničkih plinova, što to znači za gospodarstvo pojedine države. U toj se problematici pristup razvijenih država razlikuje od država u razvoju. Prve su, uglavnom, svojim razvojem i rastom dovele do današnjeg stanja i od njih se očekuje da značajno smanje emisije stakleničkih plinova, a od drugih, koje s punim pravom smatraju da imaju pravo na razvoj i rast, očekuje se da ne povećavaju emisije stakleničkih plinova. Sva ta događanja su priprema za skup na temu klimatskih promjena koji će se održati sredinom prosinca u Kopenhagenu. U radu skupa će sudjelovati najviši predstavnici pojedinih država, znanstvenici koji se bave klimatskim promjenama s različitim aspekata, a između ostalih svoj doprinos namjerava dati i Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO). U okviru priprema za spomenuti skup, ISO organizacija i Švedska organizacija za standardizaciju organizirale su i sponzorirale dolazak sudionika na međunarodnu radionicu na temu kako ISO norme mogu pomoći u rješavanju problema stakleničkih plinova i klimatskih promjena.

Norme koje se odnose na stakleničke plinove predmet su rada ISO Tehničkog odbora 207 Upravljanje okolišem (TO 207). Do sada su, kao hrvatske norme, prihvaćene:

HRN ISO 14064-1, 2, 3:2008, nastale na temelju međunarodnih ISO normi:

1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (ISO 14064-1:2006)

2. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini projekta za kvantificiranje, praćenje i izvješćivanje o smanjivanju emisija ili povećanju uklanjanja stakleničkih plinova (ISO 14064-2:2006)

3. dio: Specifikacija sa smjernicama za validaciju i verifikaciju tvrdnji o stakleničkim plinovima (ISO 14064-3:2006)

U pripremi su norma ISO 14066, koja se odnosi na potrebne kompetencije timova za validaciju i verifikaciju projekata i postignuća u smanjenju emisija CO₂. Isto tako, u pripremi je norma ISO 14067, koja se odnosi na izračun ugljikovog otiska (*carbon footprint*) i označavanje proizvoda.

Na radionici je razmatran i komentiran prijedlog publikacije s istim naslovom kao i ovaj tekst. Publikacija treba dati pregled postojećih normi i dokumenata koji se odnose na izračun emisija stakleničkih plinova i njihovo smanjivanje. Bit će posvećena i rezultatima projekata, organizacijama koje se bave trgovanjem tim plinovima, mogućnostima kompenzacije i slično, kao i potrebnoj dodatnoj edukaciji stručnjaka koji se bave ili će se baviti problemima stakleničkih plinova.

Kroz cijelu konferenciju provlačila su se teme vezane uz modele trgovanja odnosno kompenzaciju stakleničkih plinova i što razvijene zemlje trebaju učiniti kako bi smanjile emisije, kao i kako pomoći zemljama u razvoju da ne povećaju emisije stakleničkih plinova. Bilo je riječi o novim, čistim, zelenim tehnologijama (ICT industrija posebno je

istaknuta) koje će omogućiti gospodarstvo siromašno ugljikom (*carbon lean*). Problem stakleničkih plinova i globalnog zagrijavanja doživljava se kao šansa za razvoj novih, inovativnijih tehnika.

NOVI MAGISTRI ZNANOSTI U ERICSSONU NIKOLI TESLI

Mr. sc. Boris Plejić, obranio je u listopadu ove godine magistarski rad na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom "Integracija meta podataka tvrtke" te stekao akademski stupanj magistra znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, u polju elektrotehnike, grani telekomunikacije i informatika.

Mr. sc. Davor Crnogorac, obranio je u listopadu ove godine magistarski rad na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom "Analiza učinkovitosti elektromagnetskog zračenja električnog dipola u blizini modela ljudske glave" te stekao akademski stupanj magistra znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, u polju elektrotehnike, grani radiokomunikacije.